

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

CORNER FRITCHARD AVE & MCGREGOR ST.

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК IV.

4. 77.

СЕРЕДА, 27. ВЕРЕСНЯ 1922.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, 27th, 1922.

№ 77.

VOL. IV.

ДОВКОЛА ПОДТИ НА БЛИЗЬКІМ СХОДІ.

АЛІАНТИ КЛИЧУТЬ ТУРКІВ НА КОНФЕРЕНЦІЮ.

ПАРИЖ, 24. вересня. — Поворот Турків до Європи з'явився вчора ввечері, коли Велика Британія, Франція і Італія на кінцевій сесії альянської конференції односторонньо погодилися на всі мирові умови турецьких націоналістів.

Турецькі претензії до Східної Тракії по ріку Маріцю включили в старішню турецькою столицею Адрианополем були одобрені як мирові умови, які з'явилися поперті Францією, Великою Британією і Італією в спільнім запрошенні провідника турецьких націоналістів Мустафи Кемалю Паші на мирову конференцію, що має в найкоршій часі відбутися в Венеції.

Кемалісти мусять в заміну згодитися на не вступати на теперішню нейтральну полосу здождж проливів, ані не переходити її в інших місцях, як також мусять признати повну свободу Дарданелів, моря Мармара і Босфору під "Лігою Націй" (себто під контролею альянтів, а радше Англії).

Запрошене до Кемалю Паші вислав особито Пуанкаре, який вивав скликати сейчас в Муданії нараду адянських і турецьких та греческих генералів і виробити умови перемир'я.

Туркам обцяють також, що як буде заключений мир, алянські війська заберуться з Константинополя.

Такі становище альянтів супроти подій на Близьким Сході уважають добродо французької дипломатії над англійською, так як Англія ще до послідної хвилі заявляла, що не згодить ся на жадне домагане Турків.

Турки не приймуть алянських пропозицій.

ПАРИЖ, 25. вересня. — Як подають нинішні відомості з Константинополя, турецькі провідники уважають алянські мирові пропозиції не встарчаючими. Турецькі націоналісти, після цих відомостей, будуть домагати ся, щоби їх армії було дозволено сейчас вступити в Тракію. Вони також відмовляють ся прийняти пропозицію, щоби "Ліга Націй" передано контролю над Дарданеліями і Босфором.

Султан хоче резигнувати, бо його ігнорують.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 25-го вересня. — Доносить, що великий везир повідомив правительство турецьких націоналістів, що правительство султана в Константинополі не бажає мішати Ангорі і тому міністри є готові вручити свої резигнації. В такім случаю сподіють ся, що Мустафа Кемаль Паша вишле до Константинополя генерального губернатора.

Султанове правительство за протестувало перед альянтами, що спільна алянська нота не була вислана до Високої Порти. Оповіднено, що альянти можуть звернути Турецькій Тракію і дозволити Кемалістам заняти Константинопіль, як також факт, що алянська нота ігнорує правительство султана — викликає побоюванє, що султан буде приневолений абдикувати.

(Се правительство з султаною на чолі є лише ляльками, які майже не мають ніякої власти, так як господарями в Константинополі є альянти, а зглядно Англії.)

НЕЗАВИСИМА ПАРТІЯ ПРАЦІ ПРОТИ ВІЙНИ.

ЛОНДОН, 23. вересня. — Бритійська Независима Партія Праці видала до своїх 700 відділів маніфест, в яким поручає ім скликати по цілім краю мітинги і за протестувати проти політики правительства на Близьким Сході та домагати ся загальних виборів, щоби виборці могли висловити свої погляди на політику правительства, яка привела Британію над берег війни.

СТАНОВИЩЕ РОБІТНИЦТВА В КАНАДІ.

Торонто́нські робітники заявляють ся проти війни.

ТОРОНТО, 22. вересня. — На мітингу дистриктової Ремісничо-Робітничої Ради ухвалено вчора на внесенє ескекутивної резолюції, в якій визнається правительство, щоби не брадо ніякої участі в загрожуєчій війні з Туреччиною.

Заява Тома Мура.

МОНТРЕАЛ, 22. вересня. — Вийшавши до Женевы президент Ремісничо-Робітничого Конгресу в Канаді Том Мур, заявив тут, що канадійське робітництво є проти війни і годить ся зі становищем правительства, що з Канади не має бути вислане на Близький Схід військо, доки сеї справи не вирішить парламент.

ПОЛІЩА І РУМУНІЯ ПРОТИ РАДЯНСЬКИХ РЕПУБЛІК.

Рішенє є наслідком візиту Пилсудского в Бухарешті.

ЛОНДОН, 15. вересня. — Тут доносять з Бухарешту, що наслідком вчорашньої візиту генерала Пилсудского, президента Польщі, в корбї Фердинанда і румунських міністрів прийшло до угоди, наслідком якої Польща і Румунія будуть вступити разом в справі турецької кризи і виринаної небезпеки зі сторони Росії. Народи відбули ся в дітній палаті короля Фердинанда.

Конференція Пилсудского з шефом генерального штабу.

БУКАРЕШТ, 16. вересня. — Президент Польщі Пилсудский конферував тут сьогодні з генералом Крістеско, шефом румунського генерального штабу, в справі польсько-румунської мілітарної угоди.

ПРОЦЕС КОМУНІСТІВ ВІДЛОЖЕНИЙ НА ЛИСТОПАД.

Фостер випущений на волю за "бейлом" \$10,000.

СТ. ДЖОЗЕФ, Міш., 20. вересня. — Дистриктовий судья Вайт відложив на листопад розпочате процесу проти учасників комуністичної конференції, арештованих кілька тижнів тому назад в Бріджмен, Міш.

Вільям З. Фостер вийшов на волю за зложенєм бонду в сумі \$10,000.

Мішиганські влади домагають ся видачі Ліндрена.

НЮ-ІОРК, 20. вересня. — Власти стейту Мішиген звернули ся до ньюоркських властей, домагаючи ся видачі Едварда Ліндрена, увязненого в звязку з комуністичною конференцією в Бріджмен, Міш. Справа його видачі находить ся в руках Увернора Милера.

СОВІТСЬКО-ЯПОНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ РОЗБИЛА СЯ.

ТОКІО, 25. вересня. — Тут оповіщено, що нині розбила ся конференція між Совітською Росією і Японією в Чанг Чунг. Причиною розбиття мало бути домаганє Совітської Росії, щоби Японці евакуували Сахалін.

Совітська Росія жадає від Японії евакуації Сахаліну.

ЧАНГ ЧУНГ, 21. вересня. — Переговори між Японією, Совітською Росією і Далекосхідною Републикою опинили ся знова на мертвій точці, коли представник Совітської Росії поставив домаганє, щоби Японія негайно евакуувала північну часть острова Сахалін.

Адольф Йоффе заявив, що правительство Совітської Росії не потвердить торговельного договору між Японією і Далекосхідною Републикою, доки японські війська не опустять зовсім російську територію. Він поставив домаганє, щоби Японія негайно евакуувала Сахалін і Владивосток.

Японський делегат Матсудайра заявив у своїй відповіді, що Японія лочає вже евакуувати Сибір та що до кінця жовтня вся Сибір, крім Сахаліну, буде евакуована японськими військами. Щодо Сахаліну, то він остане в японських руках як гарантія за заплановане відшкодованя за масакру в Никольску.

Адольф Йоффе заявив, що відповідальність за масакру 600 Японців в 1920 р. спадає на Японію, бо японська армія перевезла тоді воєнні операції на чужій території. В тім самім часі згинуло також 4,000 Росій. Коли-б мало прийти до дискусії над справою відшкодованя, то без сумніву Росія мала-б право жадати значного більшого відшкодованя ніж Японія.

По сій дискусії заряджено перерву в переговорах, щоби дати японській делегації можливість засягнути дальших інструкцій від свого правительства.

МІЖ СОВІТСЬКОЮ РОСІЄЮ І ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАМИ.

Совіти заявляють ся за переговорами з Америкою.

МОСКВА, 15. вересня. — Совітська нота, яка вважається відповіддю на запит Злучених Держав, чи була-б допущена до Росії американська технічна комісія, заявляє, що Совітська Росія "є готова до урядових прелімінарних переговорів в справі привернення урядових зносин з назначеною в тій цілі американською делегацією".

Міністер заграничних справ Чічерін вислав сю ноту до Берліна для вручення американському амбасадорови Тутонуві. В ноті пропонується, щоби переговори відбули ся в Злучених Державах, в Росії або в яким іншій місці.

У Вашингтоні боють ся большевицької пропаганди.

ВАШІНГТОН, 18. вересня. — В департаменті стейту оповіщено сьогодні, що з'явився шкідливий вплив на переговори в справі вислання до Росії американської комісії. Пропозиція американського правительства вважається неможливою до уведення в життя наслідком становища Совітів, які домагають ся, щоби Росія волю вислати свою комісію для розслідування економічних відносин в Злучених Державах.

Пропозиція Совітів уважає

ЗЛУКА НІМЕЦЬКИХ СОЦІАЛІСТИЧНИХ ПАРТІЙ.

БЕРЛІН, 25. вересня. — Обидві групи німецької Соціал-Демократичної Партії зібрали ся на спільній сесії в Нурембергу і односторонньо ратифікували вчора резолюцію про зливання, прийняту соціалістами більшови в Ангбергу і незалежними соціалістами в Герва.

Злучена партія буде мати в райстагу 169 посаів на всіх 469.

Перед конгресом Комуністичного Інтернаціоналу.

"Рижський Кур'єр" доносить, що у всіх секціях Комуністичного Інтернаціоналу кипить завзята праця над приготуванєм матеріалів до IV. конгресу Комінтерна. Виконавчий Комітет К.І. прикладає всіх зусиль, щоби конгрес удав ся як найкраще. Розіслано об'явки до всіх центральних комітетів інформуючих органів комуністичних партій різних країн, в яких пропонується скликати ще перед листопадом партійні з'їзди і на них приготувити резолюції та вислати їх до Виконавчого Комітету Комінтерна.

Майнери в Англії і Злуч. Державах плянують союз.

АТЛЕНТИК СІТІ, Н. Дж., 17. вересня. — Вільям Грін, секретар і скарбник Американської Майнерської Юнії, заявив нині, що Федерація Майнерів Великої Британії запропонує американським майнерам, щоби заключили з британськими союз для взаємної помочи на випадок страйку.

Американська Майнерська Юнія прийняла сей план прихильно і в сій справі скличе спільну конференцію.

Вільям Грін заявив, що як об'юні підпишуть умову, так в часі страйку не можливо буди возити вугля з Англії до Америки ані з Америки до Англії.

Розкол в професіональному русі Чехословаччини.

З Праги доносить, що в професіональному русі Чехословаччини наступив розкол. Союз металів в Берні захопили в свої руки комуністи. Центральна організація, яка є в руках соціал-демократів, розв'язала комуністичну управу організації в Берні. Супроти цього комуністи скликали збори членів організації та порішили уконституувати ся як секція Червоного Комуністичного Професіонального Інтернаціоналу. Розкол був до предвидження, бо в останніх часах у Чехословаччині йде нагика проти комуністів не тільки з боку буржуазії, але і чеської соціал-демократії.

Нова робітничка партія при виборах в Польщі.

До виборчої акції виступив "Центральний комітет спілки пролетаріату міст і сіл". На чолі комітету стоїть посол Ланцукий. Сей комітет лоборує П.П.С. і ставить своїх окремих кандидатів. Комітет заявляє, що стоїть на становищі революційного соціалізму.

єт ся тут бажанєм з їх сторони мати в Злучених Державах свою урядову агенцію для ширення большевицької пропаганди.

ЛЕНІН ВЕРТАЄ НЕЗАДОВОГО ДО СВОЇХ ОБОВ'ЯЗКІВ.

МОСКВА, 25. вересня. — Газета "Правда" сповіщає, що прем'єр Ленін зібрав скоро до сповнованя своїх обов'язків.

Дійствующий прем'єр Камєнєв заявляє, що Ленін интересуєт ся вже міжнародними питаннями і домашніми справами.

Лист Леніна на конгрес Всеросійської Федерації Праці.

МОСКВА, 20. вересня. — Після довгої слабости Ленін вертає до своєї праці. Першим кроком в тім напрямі було висланє Леніном власноручного листа на конгрес Всеросійської Федерації Праці, який тепер відбуває ся.

В своїм листі Ленін звертає робітникам увагу на великий брак фондів і підносить значні великої індустрії в соціалістичній державі.

Капіталістична держава, як заявляє в своїм листі Ленін, може постарати ся о позичку для відбудови, але Росія є відокремлена, бо вона відказала ся залишити свої прип'ипи і робити дальші уступки капіталізму. Тому Росія мусять бути приготована, що відбудова держави не може піти так гладко, як пішла би тоді, коли-б Росія мала для відбудови гроші.

І коли робітники хочуть, щоби не повернули давні часи неволі, вони мусять всіма силами взяти ся до праці. "Праця є одинока дорога, яка веде до побіди", заявляє Ленін.

Каменєв головою Совнаркому.

МОСКВА, 16. вересня. — Опублікований сьогодні декрет Всеросійського Центрального Виконавчого Комітету настановляє Льва Каменєва виконуючим обов'язки голови Ради Народних Комісарів і Ради Праці і Оборони.

Радянські републики і Франція.

Французькі журнали подають, що крім Еріота, видаєє до радянських републик бувший міністер відбудови в кабінеті Бріана Люшер. До Москви виїхала також група франців з с'їх капіталістів. Крім цього один з найбільших французьких банків закупив у радянського уряду біля 4,800 кг. платини, за один кілограм платини 38 тисяч франків. З отриманої суми радянський уряд признав 8 м. фран. на відбудову копальні платини на Уралі.

Арештованє комуністичного комітету.

"Кур'єр Варшавський" доносить про арештованє полішею в повному складі варшавського окружного комітету комуністичної партії Польщі.

ДО ВІДОМА ЧЛЕНАМ Р. П. К. В ВІННІПЕГУ.

Подаєт ся до відома всім членам українського відділу Р.П.К. в Вінніпегу, що в слідуючу середу о год. 8-ій вечорі відбудеть ся в Bon Accord Bld. Room 104, загальні збори всіх місцевих відділів Р.П.К. Канади.

Обов'язком кожного члена являти ся на цих зборах, позаяк мають рішати ся важні справи. Центр. Міський Комітет.

КОМУНІСТИ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ ПРОТИ ВИБОРІВ.

Комуністична Партія Східної Галичини порішила не брати участі в виборах до польського союму.

Ревізії і арештованя у Львові.

Дня 30. серпня переведено у Львові ряд загадочних ревізій в українських студентів: В. Мартинця, Q. Моху, С. Івасечку, Демчука, М. Бужора, М. Дзиковського, Кухти, Гладивича, Терлецького, Вербового, Васіяна, дра В. Цєвєвича, д-ра В. Кіцули і д-ра Курцеби. Забрано в них деякі записки і книжки. Арештовано Дзиковського, д-ра Цєвєвича, Терлецького, Вербового, Васіяна і других.

Чому відложено процес Ст. Федака?

Після інформації "Свiтi" процес Федака відложено тому, що Пільсудскі їде до Бухарешту, а за той час влади залежить на с'юму, щоби в краю оминити всяких дразливих справ.

Два роки тяжкої тюрми за комунізм.

Окружний суд в Лодзі засудив А. Долинського за принадлежність до комуністичної партії на два роки тяжкої тюрми. Долинського арештовано свого часу в Лодзі на вічу комуністичного посла Ланцуцкого.

Засуд Поранкевича.

Відомого комуніста Познанциши Поранкевича засуджено на 6 років тяжкої тюрми. Вимірено йому більшу кару, як домагав ся прокуратор.

Звільнюванє учителів Українців в Волині.

Перед початком науки по школах скрізь по Волині почались масові звільнюваня українських учителів. В одному рівненському повіті звільнено аж 49 учителів.

Арештованє українських студентів.

Поліція арештувала у Львові тов. Снака, студ. Носика і Бубу.

ТОВ. ПОМОЧИ РАД. РЕПУБЛІКАМ В ТОРОНТО.

Отсим подаєт ся до відома, що три Укр. Секції Р.П.К. в Канаді в Торонто організувано Товариство Помочи Радянським Републикам. Цією товариством є помочи економічній відбудові Радянських Републик.

Дотепер Тов. Помочи Рад. Републикам організувало групу товаришів, котрі готові віддати всі свої збереженя для закупки різних і інших машин і відправити ся з ними до Радянських Републик на землю, котрою до революції володали великі землевласники. Тепер ті землі віддає радянська влада для тих людей, які організують ся в агрикультурні комуніти і будуть їх спільною обробляти.

Отже хто би з товаришів бажав прилучити ся до сеї групи, нехай зголосить ся за інформаціями до секретара організуючої ся для візду на Радянську Україну групи на слідуючу адресу:

A. Chytechun,
66 Palmerston Ave.,
Toronto, Ont.

Арештованє 60 комуністів у Варшаві.

Спілка Комуністичної Молоді Польщі світкувала річницю повстаня в Берні, Комуністичного Інтернаціоналу Молоді. Свято відбувало ся в салі життєвої професійної спілки в Варшаві. Коли свято добігало до кінця, виїхало до салі поліція, обсадивши всі виходи. Затримано 108 осіб. По списаню протоколу частину випущено на волю, а 60 осіб арештовано і відведено до тюрми.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕНЄ.

В суботу, дня 30. вересня о 8 год. вечором відбудеть ся в Укр. Р.П.К. Домі в Вінніпегу спільний мітинг членів Українського Відділу Р.П.К. Партії Канади, Відділу Укр. Р.П.К. Дому і Відділу Женщин-Робітниць. На сій мітингу буде обговорюватись дуже важну справу, яка живо дотичить кожного робітника і робітницю.

Простить ся всіх членів вище згаданих організацій конче прийти на мітинг точно в означений час, щоби не затиати мітингу в цілу ніч. Екзекутивний Комітет Укр. Р.П.К. Дому.

ПЕРШИЙ В СІМ СЕЗОНІ КОНЦЕРТ!

Заходом Драм.-Співацького Товариства при У. Р. Д. в Вінніпегу відбудеть ся

В НЕДІЛЮ 1. ЖОВТНЯ В УКР. РОБ. ДОМІ

ПЕРШИЙ В СІМ СЕЗОНІ

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

В програму концерту входять вокальні і інструментальні продукції Дітчої Мандолайнової Оркестри під проводом тов. П. Угринюка; сольові співи, дуети і терцети та хорова співи, виконані членами Українського Робітничого Дому; декламації і ин. — Певна програма концерту буде проголошена в слідуючій числі "Укр. Роб. Вістий".

ПОЧАТОК КОНЦЕРТУ О ГОД. 8.30 ВЕЧЕРОМ.